අල්-බිර්" හෙවත් යහපත යනු අලංකාර ගුණ ධර්ම වේ. "අල්- ඉස්ම්" හෙවත් පාපය යනු ඔබේ සිත තුළ දෝලනය වන, ඒ දෙස මිනිසුන් බැලීම ඔබ පිළිකුල් කරන දෑය

නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් ප්රකාශ කළ බව අන්-නව්වාස් ඉබ්නු සම්ආන් (රළියල්ලාහු අන්හු) තුමා විසින් මෙසේ වාර්තා කරන ලදී. "අල්-බිර්" හෙවත් යහපත යනු අලංකාර ගුණ ධර්ම වේ. "අල්-ඉස්ම්" හෙවත් පාපය යනු ඔබේ සිත තුළ දෝලනය වන, ඒ දෙස මිනිසුන් බැලීම ඔබ පිළිකුල් කරන දෑය." වාබිසා ඉබ්නු මඃබද් (රළියල්ලාහු අන්හු) තුමා විසින් වාර්තා කරන ලදී: එතුමා මෙසේ පැවසීය: මම අල්ලාහ්ගේ දූතයාණන් (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් වෙත පැමිණියෙමි. එවිට එතුමාණෝ: "ඔබ යහපත හා පාපය ගැන විමසන්නට පැමිණියෙහි ද? යැයි විමසූහ. මම: එසේය යැයි පැවසුවෙමි. එතුමාණෝ: ඔබේ හදවතින් ඒ ගැන තීන්දුව පතන්න. 'අල් බිර්රු' යහපත යනු සිත ඒ වෙත තැන්පත්ව පවතී. හදවත ඒ
වෙත සන්සුන්ව පවතී. 'අල්-ඉස්ම්' පාපය යනු ඔබේ සිත තුළ දෝලනය වී හදවතහෙි කලබලය ඇති කරන්නක් වේ. මිනිසුන් එය නීත්යානුකූල යැයි ප්රකාශ කර එවැනි කාරණා සම්බන්ධයෙන් ඔබට නැවත නැවතත් තීන්දු ලබා දුන්නද එලෙසමය.
[صحيح] [الحديث الأول: رواه مسلم، والحديث الثاني: رواه أحمد والدارمي]

යහපත හා පාපය ගැන නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ දැනුම් දුන්හ. එවිට එතුමාණෝ: යහපත් කරුණු අතරින් වඩාත් ඉහළම කරුණු වනුයේ භක්තියෙන් යුතුව අල්ලාහ් සමග ගුණ ගරුකව කටයුතු කිරීම, වේදනා විඳ දරාගනිමින් මැවීම් සමග ගුණ ගරුකව කටයුතු කිරීම, කෝපය පාලනය කිරීම, සිනහමුසු මුහුණ, යහපත් වදන, ඥාතී සම්බන්ධකම් රැකීම, අවනත වීම, මෛත්රිය, උපකාර කිරීම, පවුලට හා සම්බන්ධකම්වලට යහපත කිරීම යනාදියයි. සැබැවින්ම යහපත යනු සිත හා හදවත සැනසුම් වන දෑය. පාපය සම්බන්ධයෙන් ගත් කල, එය ආත්මය තුළ සැකයන් නිපදවන හදවත විවෘතව නොපවතින කලබලකාරී තත්ත්වයකි. ඒ පිළිබඳව හදවතේ සැකයන් ඇති වන අතර එය පාපයක් දැයි බිය ද හට ගනී. කීර්තිමත්, වැදගත්, පරිපූර්ණවත් පුද්ගලයින් ඉදිරියේ එය හෙළිවීම පිළිකුල් සහගත බැවින් ඔබ එය හෙළි කිරීමට අකමැති වේ. මෙයට හේතුව ආත්මය ස්වභාවයෙන්ම මිනිසුන්ට එහි යහපත්කම පෙන්වීමට ප්රිය කරන බැවිනි, එබැවින් එහි සමහර ක්රියාවන් ගැන දැන ගැනීමට එය අකමැති නම්, එය එහි කිසිදු යහපතක් නොමැති පාපයකි. මිනිසුන් ඔබට තීන්දුවක් ලබා දෙන්නේ නම්, සැකයේ ලකුණ ඔබේ සිත තුළ පවතින තාක් කල් ඔවුන්ගේ තීන්දු පිළිගත නොයුතුය. මන්ද සැකය නිවැරදි යැයි පවතින තාක් කල් සහ තීන්දුව නිකුත් කරන්නා දැනුමකින් තොරව තීන්දුව නිකුත් කර තිබෙන තාක් කල් තීන්දුව සැකය ඉවත් නොකරන බැවිනි. කෙසේ වෙතත්, තීන්දුව ෂරීආ සාක්ෂියක් මත පදනම් වී ඇත්නම්, ෆත්වා ඉල්ලා සිටින තැනැත්තාට එය ඔහුගේ හදවතට විවෘත බවත් නොදැනුනත් ෂරීආ වෙතට එය යොමු විය යුතුයි.

http://www.sunnah.global/hadeeth/si/show/66540